DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)
11. januar 1990 *

I sag C-38/89,

angående en anmodning, som tribunal de police d'Aix-les-Bains (Frankrig) i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Anklagemyndigheden

mod

Guy Blanguernon,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), og Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 om årsregnskaberne for visse selskabsformer (EFT L 222, s. 11) for at få afgjort, hvornår de nationale lovgivninger, der er vedtaget til gennemførelse af disse bestemmelser, kan træde i kraft,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden C. N. Kakouris, dommerne T. Koopmans og M. Díez de Velasco,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

efter at der er indgivet indlæg af:

— Guy Blanguernon ved advokat P. Lippens de Cerf under den mundtlige forhandling,

* Processprog: fransk.

— den franske regering ved E. Belliard og S. Grassi, som befuldmægtigede,

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved dens juridiske konsulenter E. Lasnet og A. Caeiro, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 10. oktober 1989,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse samme dag,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 30. juni 1988, indgået til Domstolen den 16. februar s.å., har tribunal de police d'Aix-les-Bains i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af EØF-Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), og Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 om årsregnskaberne for visse selskabsformer (EFT L 222, s. 11, herefter benævnt »fjerde direktiv«).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en straffesag mod Guy Blanguernon, som er økonomidirektør for anpartsselskabet PAKEM. Guy Blanguernon er tiltalt for ikke at have fremsendt selskabets årsregnskaber til Justitskontoret ved tribunal de commerce de Chambéry inden for måneden efter deres godkendelse af generalforsamlingen.

3 Undladelsen straffes i henhold til fransk lovgivning om erhvervsdrivendes og visse selskabers bogføringspligt. Denne lovgivning har til formål at gennemføre det fjerde direktiv i fransk ret. Direktivet er udstedt på grundlag af Traktatens artikel 54, stk.3, litra g). Artiklen foreskriver udstedelsen af direktiver, som i det nødven-

dige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde samordner de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i Traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser.

4 Guy Blanguernon har for den nationale ret gjort gældende, at den franske lovgivning om bogføringspligt skader de franske selskaber, idet disse er forpligtet til at offentliggøre deres regnskaber, mens deres konkurrenter i de øvrige medlemsstater ikke har samme forpligtelse. Visse medlemsstater har nemlig ikke gennemført fjerde direktiv.

5 Stillet over for denne argumentation har Tribunal de police d'Aix-les-Bains besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er ordlyden af og ånden i Rom-Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), og Rådets fjerde direktiv af 25. juli 1978 til hinder for, at nationale lovbestemmelser vedtaget i overensstemmelse hermed kan træde i kraft individuelt, så længe ikke alle EF-medlemsstaterne har vedtaget tilsvarende lovgivninger, hvilket er nødvendigt for at sikre en samtidig samordning i henhold til Rådets fjerde direktiv?«

6 Vedrørende hovedsagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de indlæg, der er indgivet til Domstolen, henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

7 Indledningsvis bemærkes, at ifølge fast praksis kan en medlemsstat ikke som begrundelse for at undlade at gennemføre de forpligtelser, som påhviler den i medfør af Traktaten, påberåbe sig, at andre medlemsstater heller ikke overholder deres (jfr. bl.a. dom af 26. februar 1976, Kommisssionen mod Den Italienske Republik, sag 52/75, Sml, s. 277). I den retsorden, som er indført ved Traktaten, kan medlemsstaternes gennemførelse af fællesskabsretten ikke betinges af gensidighed. Traktatens artikler 169 og 170 indeholder de nødvendige søgsmålsprocedurer til at

sikre, at medlemsstaterne overholder de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til Traktaten.

8 Det følger heraf, at en medlemsstats nationale lovgivning til gennemførelse af et EF-direktiv skal finde anvendelse i fuldt omfang, selv om det omhandlede direktiv endnu ikke er gennemført og trådt i kraft i de øvrige medlemsstaters lovgivninger.

9 Dette gælder også for national lovgivning, som gennemfører det fjerde direktiv, der er udstedt på grundlag af Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g). Når det i direktivet og artiklen fremhæves, at de garantier, som kræves i medlemsstaterne for at beskytte såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, skal gøres lige byrdefulde, er det netop for at præcisere hvilken grad af harmonisering, der skal nås. Det kan derfor ikke udledes af målsætningen, at anvendelsen i en medlemsstat af gennemførelsesbestemmelser til det fjerde direktiv forudsætter, at der træffes tilsvarende foranstaltninger i alle de øvrige medlemsstater.

10 Følgelig skal det præjudicielle spørgsmål besvares med, at Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), og Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 om årsregnskaberne for visse selskabsformer skal fortolkes således, at medlemsstaternes lovgivning, som har til formål at gennemføre direktivet, skal træde i kraft og bringes i anvendelse, selv om andre medlemsstater endnu ikke har vedtaget gennemførelsesbestemmelser til direktivet.

Sagens omkostninger

11 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i en sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Tribunal de police d'Aix-les-Bains ved dom af 30. juni 1988, for ret:

Traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), og Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 om årsregnskaberne for visse selskabsformer skal fortolkes således, at medlemsstaternes lovgivning, som har til formål at gennemføre direktivet, skal træde i kraft og bringes i anvendelse, selv om andre medlemsstater endnu ikke har vedtaget gennemførelsesbestemmelser til direktivet.

Kakouris Koopmans Díez de Velasco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. januar 1990.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

C. N. Kakouris
Formand for Fjerde Afdeling